

VÖNNU KESKKOOLI PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Õpilasesindus nr 22, 20.05.2020
Hoolekogu nr1-15/7, 15.06.2020
Õppenõukogu nr 5, 19.06.2020
Direktori kk nr 52, 31.08.2020

Võnnu Keskkooli põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud põhikooli riikliku õppekava alusel ja annab ülevaate Võnnu Keskkooli põhikooliosa väärtustest ja eripärast ning on aluseks põhikoolis toimuvale õppimisel, õpetamisele ja kasvatamisele.

Võnnu Keskkooli põhikooliosa alusväärtused

Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest.

Võnnu Keskkooli eripära

Kõik õpilased liikuma!

Kõik õpilased musitseerima!

Kõik õpilased leiutama ja meisterdama!

Kõik õpilased looma ja joonistama!

Kõik õpilased särama! Tähed võivad sündida igal pool!

Võnnu Keskkooli põhiväärtused: kohalolu, uuendusmeelsus ja teadlikkus

MÄRKAME ja MÕISTAME	<ul style="list-style-type: none"> - õpilaste eripära/isikupära (võimed, kultuur); - seda, et inimesed on erinevad; - õpilaste arvamust ja tahet koolielus kaasa rääkida; - ühiseid kokkuleppeid ja järgime neid; - oma vigu ja õpime neist.
TEEME KOOS ja TOETAME	<ul style="list-style-type: none"> - teineteist ja üksteist; - targalt ja tasakaalukalt.
PEAME TÄHTSAKS	<ul style="list-style-type: none"> - turvalist ja toetavat õpikeskkonda; - inimväärikust; - õpilaste aktiivsust ja head tahet; - oma riiki, oma kodu ja kogukonda, oma kooli.
TAHAME	<ul style="list-style-type: none"> - iseseisvalt mõelda; - seada eesmärke ja lahendada probleeme; - vastutada oma valikute eest; - olla uudishimulikud ja algatusvõimelised; - olla avatud ja uuendusmeelsed; - mõelda kriitiliselt.

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Võnnu Keskkool loob tingimused õpilase eakohaseks, turvaliseks, igakülgseks arenguks ja eneseteostuseks, mis aitab kaasa õpilaste iseseisvumisele, elutervele ennast ja teisi säästva maailmapildi kujunemisele, valmisolekule elus toime tulla, sh oskusele kasutada tänapäevaseid tehnoloogia- ja multimeediavahendeid ning adekvaatse enesehinnangu kujunemisele.

Koostöös vanematega kujundab Võnnu Keskkool väärtushoiakud ja -hinnangud, mis on eelduseks järgmises haridusastmes edasiõppimiseks ning valikute tegemiseks.

Võnnu Keskkool kasutab tänapäevaseid õpi- ja tehnoloogiavõimalusi ning mitmekesist õppemeetodikat. Õpetaja vastutab õpetamise, õpilane õppimise ja lapsevanem oma lapse igakülgse toetamise eest. Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas.

Kasvatuseesmärkide saavutamisel

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 3) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 4) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest.

Võnnu Keskkoolis kujundatavad üldpädevused

Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös (vt Tabel 1).

Tabel 1. Kujundatavad üldpädevused

Pädevus	Tegevused pädevuste arendamiseks	Oodatavad tulemused
Kultuuri- ja väärtuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • kultuurimatkad ja õppekäigud • töö erinevaid väärtusi käsitlevate tekstidega • jätkusuutliku eluviisi kujundamine • õpikeskkonna esteetiline kujundamine • osalemine kooliüritustel • koostöö teiste koolidega, samuti rahvusvaheline koostöö	<ul style="list-style-type: none"> • austab ja hoiab oma kodukohta • osaleb aktiivselt pakutavates tegevustes (kultuurimatkad, maakondlikud võistlused jne) • on korrektne ja järjepidev • on omandanud ausad tööharjumused (spikerdamise taunimine) • oskab töid esteetiliselt vormistada
Sotsiaalne ja kodaniku-pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • aktuste korraldamine ja nendest osavõtt • inimeste erinevuste aktsepteerimine ja suhtlemisel nendega arvestamine • ohuolukorras käitumine • koostöö erinevates situatsioonides • töö lõpuleviimine • esteetiliselt vormistatud tööd • positiivse töökeskkonna loomine	<ul style="list-style-type: none"> • osaleb ühisüritustel • võtab osa meeskondlikest tegevustest • oskab vältida ja/või lahendada konflikte ja esilekerkinud probleeme

	<ul style="list-style-type: none"> • koostöö erinevate huvigruppidega (nt Kastre vallavalitsus, naabervaldade vallavalitsused, Maanteeamet, Päästeamet, Punane Rist jt) 	
Enesemääratlus-pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • tervete eluviiside järgimine • positiivse mina-käsitluse kujundamine • oskus analüüsida ja hinnata oma sooritust, tulemust • oskus vältida ja/või lahendada konflikte ja probleeme 	<ul style="list-style-type: none"> • õpilane valib jõukohase töö ja saavutab tulemuse (töö tulemus – valmis töö) • tunneb ja kasutab kooli ning ühiskonna reegleid • huvitub õppeainetest, õpitulemustest • omab häid suhteid kaasõpilaste, õpetajate ja kooli personaliga • ei puudu tundidest
Õpipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • õpikeskkonna organiseerimine • õigekirja järgimine • unksionaalne lugemine • tööde korrektne vormistus • eneseanalüüs • isesisev õppimine • arvuti kasutamise oskus õppetöös 	<ul style="list-style-type: none"> • õpilane viibib tundides • oskab kasutada töövahendeid • leiab vajaminevaid materjale infoallikatest (funktsionaalne lugemine) • osaleb olümpiaadidel, konkurssidel • oskab iseseisvalt õppida, kasutades erinevaid õppemeetodeid • kannab kaasas õppevahendeid • oskab kuulata
Suhtluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • rollimäng • erinevate tekstide kirjutamine • õpilase suutlikkus jälgida, kontrollida oma käitumist, olla kaaslaste vastu/suhtes viisakas, abivalmis • võistlussituatsioonides õpitakse oma võitu või kaotust sobival viisil väljendama • esinemisoskus • aktiivne kuulamine • selge ja asjakohane nii suuline kui ka kirjalik väljendusviis • kooli esindamine • populaarteaduslike tekstide lugemine ja nendest arusaamine • arusaamine eri liiki tekstidest • loominguline rõõm (lapse soov osaleda ka edaspidi) • kooli esindamine maakondlikul ja vabariiklikul tasandil, ka välisriikides 	<ul style="list-style-type: none"> • suhtleb erinevatel tasanditel ja on korrektne asjaajamisel • on aktiivne osaleja • soovib ja oskab suhelda • tunneb huvi • toimib üldtunnustatud käitumisnormidele vastavalt • oskus väljendada ennast oma emakeeles • oskus väljendada ennast vähemalt kahes võõrkeeles
Matemaatika-, loodusteaduste-	<ul style="list-style-type: none"> • andmete süstematiseerimine • skeemide, tabelite ja diagrammide 	<ul style="list-style-type: none"> • orienteerub ajas ja ruumis

ja tehnoloogia-pädevus	koostamine ja kasutamine, graafikute koostamine ja lugemine <ul style="list-style-type: none"> • töö geograafiliste kaartidega, loogilise arutlemise, põhjendamise ja tõestamise oskus • oskus orienteeruda ruumis ja ajas • aja järgi tegutsemise ja aja seoste tundmine • oskus mõõta ja kasutada matemaatilisi mõõtmisvahendeid 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab aega planeerida, tunneb kella • oskab kasutada matemaatilisi töövahendeid elulistes situatsioonides • suudab leida seoseid • suudab loodusteaduslikke teadmisi elus rakendada
Ettevõtlikkus-pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • traditsioonilised üritused • projektides osalemine • õpilaste ettevõtlikkust arendavad tegevused • initsiatiivi toetamine 	<ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ühistegevusega kaasnevaid riske • oskab leida kompromisse • esinemisoskus • koostööoskus (erinevate huvigruppidega) • suudab seada üldisemaid eesmärke
Digipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • digitehnoloogia kasutamine ainetundides • digivahendite kasutamine erinevates projektitöodes • digivahendite kasutamine esitlustes ja meeskonnatöodes • digikeskkondade kasutamine 	<ul style="list-style-type: none"> • õpilane loob ja vormistab tekstidokumenti ja slaidiesitlust • kasutab info leidmiseks erinevaid otsingumootoreid • kasutab õppetöös erinevaid digivahendeid • võtab osa erinevatest <i>online</i>-võistlustest • kasutab digikeskkondi toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes • leiab ja säilitab digivahendite abil infot • hindab materjali/teabe asjakohasust ja usaldusväärsust • osaleb digitaalses sisuloomes

Võnnu Keskkooli põhikooli tunnijaotusplaan

Võnnu Keskkooli põhikooli õppekava toetub riiklikule õppekavale. Õppekava on aluseks kogu põhikooli õppe- ja kasvatussüsteemi eesmärgistamisel ja organiseerimisel.

Õppekava põhimõisted

- **Ainevaldkonna** moodustavad lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained. Eesmärgiks on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused.
- **Üldõppe** alusel korraldatakse õpet 1.-3. klassis. Eesmärk on luua keskkond, kus õpilane areneks loomulikult ja kogu õpetus toimiks erinevate tegevuste kaudu. Iga õpetaja/klassijuhataja valib tulemuste saavutamise meetodikad, tempo ja koormuse ja vastutab tulemuste eest.
- **Aineõppe** (4.-9. klass) süsteemis minnakse üle sujuvalt koolikorraldusele, kus eri õppeaineid vahendavad aineõpetajad.
- **Õppetund** on üldjuhul 45-minutiline õppeühik, milles ainepädevusteni jõutakse erinevate tegevuste kaudu.
- **Õppepäev** koosneb õppetundidest ja/või distantsõppetundidest/-päevadest.
- **Õppenädal** koosneb üldjuhul õppetundidest. Õpilase ühe nädala maksimaalne tunnikoormus on määratud põhikooli riiklikus õppekavas.
- **Õppeaasta** on ajavahemik 1. septembrist 31. augustini, milles on 185 õppepäeva (37 nädalat). 175 päeva (35 nädalat) on akadeemilist õpet ja 10 päeva (2 nädalat) on ette nähtud õppekäikudeks ning muudeks klassi- ja kooliväliseks tegevusteks. Õppeaasta jaguneb kolmeks trimestriks või kaheks poolaastaks õppeainetes, milles on üks nädalatund.

Põhikooli tunnijaotusplaan ja valikained

Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus (vt Tabel 2).

Tabel 2. Põhikooli tunnijaotusplaan

	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka
Eesti keel	7	7	6	19/ 20	5	4	3	11/ 12	2	2	2	6
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel			4	3/4	4	4	3	9/ 11	3	3	3	9
B-võõrkeel							4	3/4	4	3	3	9/ 10
Matemaatika	3	4	4	10/ 13	5	5	4	13/ 15	5	4	4	13
Loodusõpetus+ inimeseõp=uurimine	2	2	2	3/4	2	2	3	7	2			2
Geograafia									1	2	2	5
Bioloogia									1	2	2	5
Keemia										2	2	4
Füüsika										2	2	4

Ajalugu						2	2	3/4	2	2	2	6
Inimeseõpetus				2		1	1	2	1	1		2
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
Kunst					1	1	1	3	1	1	1	3
Kunst+tööõpetus= käeline tegevus	3	4	3	9/10								
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					1	2	2	5	2	2	1	5
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
Digielu	1	1	1		1	1	1	1	1	1		2
Õpioskused					1							1
Karjääriõpetus											1	1
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

Põhikooliastmes on valikainete jaotamisel lähtunud järgmistest põhimõtetest:

- lisatundide arvelt saadavad teadmised on baasiks elukestvatele õppele ja eriala valikuks;
- infoühiskonnas toimetulek.

Lihtsustatud õppekava tunniarvutusplaan

LÕK-õpilaste õpetamisel võetakse aluseks PRÕK-õppekava LÕK-ainekavad.

Läbivate teemade ja lõimimise rakendamine Võnnu Keskkooli põhikooli õppekavas

Lõimingu eesmärk on kujundada terviklike teadmiste, oskuste ja hoiakutega noori inimesi, kes oskavad luua seoseid igapäevaelu ja õpitu vahel ning rakendada oma teadmisi koolis ja väljaspool. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu aluseks on kooli õppekavas esitatud kokkulepete järgimine õppekorralduse ja hindamis põhimõtete osas, õppekavas konkretiseeritud pädevuste ja õpetuse eesmärkide elluviimisel. Lõimingut taotletakse erinevate õppeainete ja ainevaldkondade koostööna, mida viiakse ellu eri õppeainete sisu ühendavate praktiliste tööde ja projektidega. Selleks planeeritakse

- ülekoollisi ühistegevusi;
- kaasatakse valdkonna spetsialiste ja külalislektoreid tundide läbiviimisel;
- korraldatakse õppekäike, kuhu on lõimitud samal päeval toimuvate ainete tegevused;
- ainealased teadmised ja oskused lõimitakse õpilasuuringutes ja praktilistes töödes;
- planeeritakse projektides osalemine või nende algatamine.

Tervise ja ohutuse valdkonnas on tähelepanu liikluskasvatusel, kus **põhikooli esimeses astmes** on õppe sisuks jalakäijate ja jalgratturi ohutu liiklemine, käitumine ja toimetulek liikluses lähtuvalt eelkõige koduümbruse liikluskeskkonnast, ning **põhikooli teises ja kolmandas astmes** on õppe sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Õppeainete ja läbivate teemade lõimimise eesmärgil saavad erinevateks õppetegevusteks ettepanekuid teha kõik koolipere ja huvigruppide liikmed. Läbivad teemad on üld- ja

valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel (vt Tabel 3).

Tabel 3. Läbivad teemad

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	<ul style="list-style-type: none"> - karjääri planeerimine - edasiõppimisvõimaluste ja elukutsete tutvustamine - õppekäigud - töövarjupäevadel ja üritustel osalemine
Keskkond ja jätkusuutlik areng	<ul style="list-style-type: none"> - koolimaja ümbruse ja kodukoha korrashoid - õppekäigud loodusesse - loodusõpetuse välitunnid - teemapäevad, - nädalad
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	<ul style="list-style-type: none"> - õpilasesinduse algatatud projektid ja üritused - õpilaste algatatud üritused (jõulukontserdid hooldushaiglas, näidendid lasteaias) - aktiivsete noorte algatatud erinevad üritused
Kultuuriline identiteet	<ul style="list-style-type: none"> - rahvakalendri tähtpäevadega seotud üritused - rahvatants - koorilaul - võimlemispidu - oma kultuuri tutvustamine ja tutvumine teiste kultuuridega - kontserdid - teatrietenduste vaatamine
Teabekeskond	<ul style="list-style-type: none"> - raamatukogu kasutamine - erinevate teabeallikate kasutamine - kohtumine erinevate elukutsete esindajatega - õpioskuste olümpiaad - infotehnoloogia olümpiaad - ettekanded (ajaleht+internet+raamatukogud)
Tehnoloogia ja innovatsioon	<ul style="list-style-type: none"> - infotehnoloogiakoolitused - võrgupidu - infotehnoloogia olümpiaad - CV koostamine - loov- ja uurimistööd
Tervis ja ohutus	<ul style="list-style-type: none"> - erinevad projektid - esmaabikursused - liiklusõpetus, jalgrattakoolitus - autokool - päästeõppused - tervishoiuloengud - koostöö TAI-ga
Väärtused ja kõlblus	<ul style="list-style-type: none"> - erinevate ürituste läbiviimine - koolikultuur - koolitused ja projektid - üldtunnustatud kõlblusnormidest kinnipidamine

Õppekeskkonna mitmekesistamine. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamine

Projektid arendavad õpilases oskust töötada iseseisvalt ja meeskonnas, oskust eesmärke seada, tulemusi analüüsida ning probleeme lahendada, näha tervikpilti, oskust loovalt mõelda ja omandatud teadmisi uutes olukordades kasutada, oskust aega planeerida, oskust kohaneda, suhelda ja end argumenteeritult väljendada, oskust kasutada tehnoloogiat.

Ülekoolilised projektipäevad toimuvad igal õppeaastal kord trimestris.

Loovtöö ja üleminekueksam

Loovtöö põhikooli lõpetamiseks

III kooliastmes korraldab Võnnu Keskkool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, praktiline töö või tegevus, kunstitöö või muu selline.

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust, toetada õpilase loomingu- ja algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist, arendada õpilase õpioskusi, õpimotivatsiooni, eesmärkide seadmise oskust, probleemide lahendamise oskust, eneserefleksiooni ja kriitilist mõtlemist, tehnoloogia kasutamise oskust, aja planeerimise oskust, loovtöö vormistamise oskust, eneseväljendus- ja esinemisoskust.

Loovtöö temaatika valib Võnnu Keskkool, täpsema teemavaliku teeb õpilane. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

1. Teema valib õpilane lähtuvalt oma huvidest ja kooskõlastab selle juhendajaga. Ühel juhendaval õpetajal võib olla maksimaalselt kaks juhendatavat.
2. Loovtööd võib III kooliastme õpilane teha iseseisvalt või rühmatööna, näidates seejuures ära iga õpilase panuse.
3. Loovtöö koosneb nii teoreetilisest kui ka praktilisest osast.
4. Igal õpilasel on võimalik tutvuda loovtöö koostamise ja vormistamise juhendiga kooli kodulehel ja olemasolevate loovtöödega raamatukogus.
5. Loovtöö lõppeb avaliku suulise kaitsmisega kolmeliikmelise komisjoni ees. Kaitsmisele lubatakse õpilane, kui tema töö on juhendaja hinnangul kaitsmiskõlblik ja kellel on tähtaegselt esitatud töö kirjalik osa.
6. Loovtööd hinnatakse arvestuslikult. Hindamiskomisjon arvestab loovtööle seatud eesmärkide täitmist. Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse puudulikuks, siis korraldatakse korduskaitsmine pärast töö täiendamist.

Üleminekueksam

VIII klassi õpilased sooritavad üleminekueksami ühes Võnnu Keskkooli juhtkonna valitud ainevaldkonnas. Üleminekueksami ainevaldkond valitakse VIII klassis üldjuhul põhiainetest. Üleminekueksami eesmärgid ja korraldus on kirjas „Võnnu Keskkooli üleminekueksami korraldamise“ korras (dir kk 24.04.2020nr 1-13/40).

Hindamise korraldus

Hindamise alused

- 1) Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.
- 2) 1. klassis hinnatakse õpilasi ainult kujundava hindamisega.
- 3) Õppeaine, milles on üks nädalatund, jaotatakse poolaastateks ja hinnatakse vastavalt kaks korda aastas.

4) Käitumise hindamisel lähtutakse Võnnu Keskkooli põhikoolis õppekava ja kooli kodukorra nõuetest.

5) Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

Hindamise eesmärk

1) Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk Võnnu Keskkoolis on

- anda tagasisidet õpilase õpiedukusest;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

2) Võnnu Keskkooli õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta, mis on aluseks kokkuvõtivatele hinnetele.

Käitumise hindamine põhikoolis

Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

- Käitumishindega “*eeskujulik*” hinnatakse õpilast, kes täidab koolikohustuse seadust ning Võnnu Keskkooli kooli kodukorda ning järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme.
- Käitumishindega “*hea*” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorda, kuid kellel võib olla mõni (3-4 kirjalikult fikseeritud märkust, mis puudutavad õpilase käitumist, mitte hoolsust) kirjalik märkus e-koolis.
- Käitumishindega “*rahuldav*” hinnatakse õpilast, kes on eksinud kooli kodukorra või üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide vastu (5-6 kirjalikult fikseeritud märkust, mis puudutavad õpilase käitumist, mitte hoolsust) ja/või kellel on koolist põhjuseta (1-3 tundi) puudumisi, mille tõttu ta vajab õpetajate ja lapsevanemate abi ja suunamist.
- Käitumishindega “*mitterahuldav*” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorda, ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme (üle 6 kirjalikult fikseeritud märkust, mis puudutavad õpilase käitumist, mitte hoolsust), ei allu õpetajate ega teiste täiskasvanute nõudmistele käitumis- ja kõlblusnormide täitmisel. Samuti võib õpilase käitumise hinnata “*mitterahuldavaks*”, kui ta puudub põhjuseta (4 või enam õppetundi) või on sooritanud õigusvastase teo (kasutab narkootilisi aineid, alkoholi, suitsetab koolis või kooli territooriumil või on rikkunud koolimööblit (kooli vara)).

Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

Hindamisele võivad kuuluda

- tasemetest
- kontrolltöö
- iseseisev töö (nt referaat, uurimistöo, esitlus, essee, õpimapp, liikumispäevik jms)
- töö tunnis (tunni eesmärkide täitmine)
- loomingulised tööd (sh essee, kirjand vms)
- suuline vastus
- grupi- ja paaristöö tulemused
- projektipäevade tööd

2) Trimestri alguses teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi. Hindamisele kuuluvate vastamiste hulga määrab õpetaja, kuid mitte vähem kui 1 hinne trimestris.

- 3) Kirjalike tööde hindamise sageduse määrab õpetaja, lähtudes ainevaldkonna ainekavas toodud põhimõtetest ja õpetaja töö planeerimisest.
- 4) Kirjalikud tööd (nt referaadid, uurimistööd jms), õppetöö tulemusi kontrollivad tööd (kontrolltööd) planeeritakse koostöös teiste aineõpetajatega ja fikseeritakse e-kooli kontrolltööde plaani. Ühes õppepäevas ei tohi olla üle 1 kontrolltöö.
- 5) Tunnikontrollide materjalide maht hõlmab maksimaalselt kahe viimase tunni materjali ja üldjuhul etteteatamisele ei kuulu.
- 6) I ja II kooliastme tulemuse omandamisele viiakse läbi riiklikud tasemetööd. Võnnu Keskkool viib läbi erinevate ainete tasemetöid erinevates klassides vastavalt vajadusele. Tasemetöö ainevaldkonna ja toimumise aja määrab juhtkond.
- 7) 8. klassi õpilastele viib kool ühes õppeaines läbi üleminekueksamit. Üleminekueksamist võib vabastada maakondlikul olümpiaadil auhinnalise koha saavutanud õpilase või vabariiklikust olümpiaadist osa võtnud õpilase aineõpetaja ettepanekul juhtkonna otsusega.
- 8) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis.
- 9) Õpetaja teavitab õpilasi kontrolltööde tulemustest ühe nädala jooksul pärast töö toimumist. Hinded pannakse e-kooli tööde kättesaamise päeval selle tunni kuupäevale, mil töö toimus.
- 10) Oskusaineid (kunst, muusika, kehaline kasvatus, töö- ja tehnoloogiaõpetus) hinnatakse arvestuslikult ja kokkuvõttev tagasiside antakse kujundava hindamise põhimõtteid arvestades.

Kujundav hindamine

Hindamisel rõhutatakse, et õpilane peab olema hindamises aktiivne partner, kuna see toetab eneseanalüüsi oskuste kujunemist. Hindamisel väärtustatakse õpilaste isikupära ja toetatakse arengut. Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust ning suulisi vastuseid (esituste), kirjalikke ja/või praktilisi töid ja õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Hindamise käigus ei hinnata õpilase hoiakuid ega väärtusi, vajadusel ja võimalusel antakse õpilasele nende kohta tagasisidet.

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 2) Kogu õppepäeva vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta.
- 3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi, mis sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet.
- 5) Kujundavat hindamist kasutatakse I ja II kooliastmes (1.-6. klass).

Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Põhikoolis hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste saavutamist ainekavas toodud oodatavate tulemustega võrreldes. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse Võnnu Keskkoolis numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis (v.a 1. klass).

Põhikoolis hinnatakse viiepallisüsteemis:

- hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

- hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
  - hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
  - hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus;
  - hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
1. Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19%.
  2. „+” ja „-” kasutamine hindamisel ei ole lubatud.
  3. Põhikooli I ja II kooliastmes kasutatakse õpilase hindamisel lisaks numbrilisele hindamisele ka kujundavat hindamist.
  4. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.
  5. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
    - Järelevastamine toimub võimalusel 5 õppepäeva jooksul pärast hinde teadasaamist.
    - Järelevastamine toimub pikemaajalise põhjusega puudumise korral kokkuleppel õpetajaga vastavalt plaanile.
    - Kui õpilane ei anna mõjuva põhjusega ära hindelist tööd või keeldub suulisest vastusest, puudub põhjusega kirjaliku töö ajal, pannakse talle jooksvaks hindeks "nõrk". Kui õpilane puudub, siis märgitakse e-kooli v/.
    - Järelevastamist või järeltööd võib õpilane sooritada iga hinde kohta üldjuhul 1 kord jooksva trimestri jooksul.
    - Tunnikontrolli hinnet ja positiivset hinnet ei ole üldjuhul võimalik järele vastata (kuid kokkuleppel aineõpetajaga on võimalik).
    - Põhikoolis kasutatakse märget „k“ e-koolis kujundava hindamise tagasiside tähistamiseks.

Kehalise kasvatus hindamise põhimõtted

- Lisaks sportlikele tulemustele antakse kujundavat tagasisidet õpilase tegutsemise ja arengu kohta.
- Kui õpilasele on kehalises kasvatuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõuded, siis ei hinnata tunnitegevust. Koostöös koduga koostatakse liikumisplaan ja antakse tagasiside selle täitmisele.
- Kui õpilane on ajutiselt vabastatud kehalise kasvatus tundidest, siis viibib ta tunnis. Sama nõue kehtib ka õpilasele, kellel puudub spordiriietus.

Hindamisest teavitamine

- 1) Kool on kohustatud teavitama õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest. Vastav teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras.
- 2) Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel.
- 3) Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.
- 4) Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele ja tema vanematele kirjeldavat tagasisidet e-kooli kaudu.

Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- 1) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada.
- 2) Lõpuhinde vaidlustamine toimub kirjaliku avalduse alusel direktori nimele. Direktor annab vastuse kirjalikule avaldusele nädala jooksul.
- 3) Hinde vaidlustamine toimub järgmises järjekorras:
  - aineõpetaja;
  - klassijuhataja, õpilasele mittepositiivse lahenduse korral kutsub klassijuhataja kokku osapooled;
  - õppealajuhataja;
  - direktor.

Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Kool tagab õpilasele ja vanemale teabe õpilase arengust ja toimetulekust koolis ning teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse ning edasiõppimise võimaluste kohta. Õpilane ja vanem saavad tagasisidet õpilase arengu ja koolis toimetuleku kohta e-kooli vahendusel, vestlustes klassijuhataja, aineõpetajate ja tugispetsialistidega ning arenguvestlustel (eesmärkide seadmine ja nende täitmine). Aineõpetaja annab ülevaate peamistest õppeteemadest ja õpitulemustest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ning klassijuhataja toimuvatest üritustest trimestri alguses. Õppe ja kasvatus korralduse kohta saab teavet kooli kodulehelt, klassijuhatajatundides ning vähemalt kord aastas lastevanemate koosolekutelt (klassi- ja üldkoosolek). Operatiivinfo edastab aineõpetaja, klassijuhataja või kooli juhtkond õpilastele või lastevanematele e-kirja või e-kooli teel, kasutades vastavaid meililiste.

Kool tagab õpilasele ja lapsevanemale aine-, pedagoogika-, psühholoogia- ning hariduskorraldusliku nõustamise.

Üldteavitus

1. Informatsioon kooli- ja õppetöö korralduse, hindamise korralduse ja planeeritavate ürituste kohta kajastub kooli kodulehel.
2. Õppetöös kasutatakse e-kooli infosüsteemi, millele juurdepääsuks peab õpilane ja/või õpilase vanemad täitma vastava taotluse internetis.
3. Õpilaste ja nende vanemate teavitamiseks kasutatakse e-kooli ja e-posti.
4. Lapsevanema soovi korral võib saada teavet paber kandjal. Selle kohta teeb lapsevanem avalduse, mille esitab klassijuhatajale.
5. Klassijuhatajad teavitavad õpilasi kooliaasta alguses kooli kodukorrast, tunniplaani, hindamiskorrast, koolikohustuse täitmise nõudest, koolis töötavatest spetsialistidest.
6. Aineõpetajad teavitavad õpilasi trimestri alguses peamistest õppeteemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest, vajadusel tööhutusest, toimuvatest üritustest.
7. Lastevanemate üldkoosoleku kutsus kokku vähemalt üks kord aastas koolidirektor.
8. 1. klassi õpilaste vanemate koosoleku kutsus kokku augustikuus direktor.

9. 9. klassi vanemate koosoleku kutsub kokku klassijuhataja, sellest eelnevalt teavitades õppejuhti ja direktorit.

10. Koosolekutest teavitamine toimub e-kooli, kodulehekülje, VKK FB kaudu ja e-posti kaudu.

Klassi- ja aineõpetajad

1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.
2. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise.
3. Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemaid (hooldajaid) õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
4. Igal õppeaastal viib klassijuhataja läbi õpilase ja tema vanematega arenguveestluse.
5. Õpilase puudumiste, hilinemiste, käitumisprobleemide ja/või mitterahuldavate õpitulemuste korral on vajalik klassijuhatajal korraldada arutelu koos õpilase ja tema vanematega.
6. Lahenduste leidmiseks saab klassijuhataja pöörduda spetsialisti poole. Vajadusel kutsutakse kokku ümarlaud: klassijuhataja, õpilane, vanemad, sotsiaaltöötaja ja eripedagoog, HEV-koordinaator.
7. Juhul kui klassijuhataja ei saa kontakti õpilase vanematega, pöördub ta kooli sotsiaalpedagoogi poole.

Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste õppekorralduse põhimõtted

- 1) Õpilase haridusliku erivajaduse ilmnemisel hinnatakse tema arengut ja arendamise võimalusi (koostöös klassijuhataja, aineõpetajad, tugispetsialistid, lapsevanemad, õppealajuhataja, HEV-koordinaator).
- 2) Õpe korraldatakse õpilasele jõukohaselt, st õpe toimub õpilase lähima arengutsoonis ja lähtub õpilase erivajadusest.
- 3) Madalama õpijõudlusega õpilase õpetamisel on oluline kujundada õpilasel õpioskusi; hoida tema tähelepanu õpitava juures; kohandada õppesisu, õppeprotsessi ja õppekeskkonda.
- 4) Õpetatakse etapiviisiliselt (tuntult tundmatule ja edasi liigutakse siis, kui õpitu on jõukohaselt omandatud) ja osaoskuste kaupa.
- 5) Õpilase arengut jälgitakse pidevalt ning märkamise tulemused kirjutatakse üles vähemalt üks kord õppeaastas (raskematel juhtudel sagedamini) „Õpilase individuaalsuse kaardile“ (*edaspidi IVK*).
- 6) HEV-õpilase õpe toimub tihedas koostöös:
  - õpetajate ja tugispetsialistide koostöö HEV-õpilaste arendamisel toimub organiseeritult (koosolekute vormis) ning igapäevase tööna vastavalt vajadustele (õpetajate omavahelised vestlused ning arutelud);
  - koostöö lapsevanematega, et nad oleksid teadlikud oma lapse arengust ja arendamise võimalustest (arenguveestlused, arutelud koos tugimeeskonnaga);
  - koostöö spetsialistidega väljaspool kooli;
  - koostöö õpilasega (vastavalt vanusele); õppe mõtestamise ja eneseanalüüsi osakaal kasvab koos õpilase vanusega.
- 7) Individuaalse õppekava kehtestamist saab soovida ka lapsevanem.

Tegevused HEV-õpilase õppe korraldamiseks

ÜLDTUGI

I tasand – Märkamine ja esmane sekkumine

Aineõpetaja tegeleb õpilasega õppetunnis ning kasutab tema õpetamiseks sobivaid meetodeid, diferentseerib õppetööd, kohandab õppesisu ja õppematerjale, püüab suunata õpilast eneseanalüüsile ning luua jõukohaste tegevustega õpiedu tundmist, õpetab õpilast õppima, võimaldab osalemist konsultatsioonides, suhtleb kolleegidega ja klassijuhatajaga info ning abi saamiseks.

Üldise toe võimalused õpilase toetamiseks ainetunnis

Üldist tuge rakendatakse kooli poolt ja koolis, kui õpilasel on takistused koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õppimises.

- koolist puudumine pikemat aega;
- tervishäired, millega kaasneb sageli väsimus, töövõime langus;
- sotsiaalmajanduslikud ja pereprobleemid;
- lapse psüühiline eripära ja/või isiksuse omadused – kohanematus, suhtlemisraskused.

Üldise toe kasutamiseks ei ole vaja SA Rajaleidja soovitusi.

Üldise toe all mõistetakse:

- õpetajalt õpilasele pakutav individuaalne lisajuhendamine,
- tugispetsialistide teenuse kättesaadavuse tagamine,
- vajaduse korral õpiabitundide korraldamine individuaalselt või rühmas.

Aineõpetajad kohandavad õpet õpilasest lähtuvalt (vajadused ja võimed).

Selleks individualiseerivad õpetajad õppetöö (õppetöös muudatuste tegemine, IÕK):

1. täiendav tööjuhendite selgitamine;
2. erineva raskusastmega ülesanded;
3. kohandatud õppematerjal (kirja suurendamine, materjali osadeks jaotamine, juhendite lihtsustamine jms), taju ja mälu toetavad abimaterjalid;
4. juhendamine töö tegemise ajal;
5. lisaaja võimaldamine;
6. abimaterjale (reeglite ja valemite vihik, kalkulaator, korrutustabel jms);
7. liikumisvõimalusi;
8. individuaalne lisaõpe õppetundide väliselt.

Õppetöö individualiseerimine **ei võimalda** õppekavas nõutavate õpitulemuste **vähendamist, asendamist või õppeainest vabastamist**. Õppe kohandamisega peavad koolipoolset tuge saavad õpilased saavutama õppekavas ette nähtud tulemused.

Tähtis on koostöö aineõpetajate vahel, et ühtlustada metoodilisi sekkumisi (ühtsed nõuded jne) ja koostöö kooli tugispetsialistidega.

Kui eespool loetletu ei ole tulemusi andnud, kaasab aineõpetaja/ klassijuhataja

1. HEV-koordinaatori
2. avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart
3. kaasatakse kooli tugispetsialiste (eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog) ning koostöös aineõpetajaga hinnatakse õpilase õpihuvi, motivatsiooni, õpioskusi, ainealaseid tugevaid ja nõrku külgi, sotsiaalseid oskusi, tunnetustegevust, emotsionaalset tegevust, käitumist koolis
4. rakendatakse vajadusel õpiabitunde.

I tasandil on koostöö koordineerijaks klassijuhataja. Klassijuhataja viib läbi arenguveestluse lapsevanema ja õpilasega. Kui kasutatud meetmed ei ole andnud tulemusi, esitab klassijuhataja/

aineõpetaja esildise HEV-koordinaatorile (edaspidi HEVko). Esildises on kirjeldatud õpilasele seni osutatud abi, kasutatud meetodid ja abivahendid ning fikseeritud tulemused. HEVko kutsub kokku ümarlaua, milles osalevad aineõpetajad, õpiabirühma õpetajad, tugispetsialistid, õppealajuhataja, HEVko. Aineõpetaja(d) annab/annavad teada, mis on probleemiks, mida on tunnis tehtud ja milline on tulemus. Ümarlaua väljundiks on teha õpetajale veel ettepanekuid, mida selle õpilase puhul rakendada, ühtlustada metoodilisi sekkumisi (õppimine pikapäevarahmas).

Alates 1. klassist saab, lisaks aineõpetaja õpiabile, rakendada ka kohustusliku konsultatsiooni määramist õpilasele, kes vajab individuaalset juhendamist. Kui vaatamata konsultatsioonile on õpilasel jätkuvalt raske ühes või mitmes õppeaines, siis minnakse üle II tasandi tegevuste juurde ning on võimalus määrata talle õpiabitund/tunnid nendes õppeainetes (individuaalse õppekava alusel).

II tasand – Vajaduste väljaselgitamine kooli tugispetsialistide poolt ja eriabi kooli tasandil

II tasandil toimub tegevus mitmel moel, sõltuvalt sellest, kas õpilane on saanud järjepidevalt õpituge või alustatakse sellega esmakordselt. Tegevus sõltub ka õpilase hariduslikust erivajadusest (nt teada saamine õpilase somaatilisest haigusest ja sellest tulenevalt vajadus IVK rakendamiseks). Esmakordne tegutsemise järjekord on järgmine:

1. HEV õppe koordineerija avab õpilasele IVK ning teavitab sellest IVK kaardi täitjaid, täidetakse ära kaardi I ja II tasandi osad;
2. HEVko kutsub kokku ümarlaua (aineõpetaja, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, õppealajuhataja, õpiabirühma õpetaja, lapsevanem/ esindaja, õpilane), kus räägitakse õpilase erivajadustest ning täpsustatakse kaardil olevat infot;
3. ümarlauda tullaakse konkreetsete ettepanekutega, mis meetmeid saab rakendada;
4. saadakse vanemalt nõusolek tegutsemiseks;
5. kui lapsevanem ei saa osaleda ümarlauas, siis kutsutakse kokku järgmine ümarlaud. Kui lapsevanem ei saa osaleda ümarlauas, korraldab klassijuhataja vestluse lapsevanemaga, suulised vestlused fikseeritakse memona e-koolis;
6. HEVko teeb esildise direktorile, milles edastab ümarlaua ettepanekud HEV-õpilasele tugisüsteemi(de) määramiseks;
7. direktor kehtestab oma käskkirjaga õpilasele tugisüsteemid ning lapsevanemale saadetakse selle kohta teatis;
8. kui vanem pole nõus kooli poolt pakutud tugimeetmete rakendamisega tema lapsele, siis ta annab sellest direktorile kirjalikult teada (esitab direktorile kirjaliku avalduse);
9. õpilasele koostatakse individuaalne õppekava, mis koosneb üldosast ja õpetaja töökavast, kusjuures õpetaja töökava valmib järk-järgult vastavalt õpilase arengu tulemustele (kui on tegemist õpiabiga õppeaines, siis lisatakse klassile koostatud õpetaja töökava juurde veerg *Erisused*);
10. kui vanem ei leia võimalust suhelda kooliga lapse abivajaduse väljaselgitamisel, kaasatakse Kastre valla lastekaitse spetsialist.

TÕHUSTATUD TUGI või ERITUGI

III tasand – Nõustamiskomisjon ja eriabi jätkamine

Tõhustatud tugi

Rakendatakse õpilasele, kellele üldine tugi ei ole andnud soovitud tulemusi. Tõhustatud tuge saab kool rakendada ainult koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel (SA Rajaleidja) ja lapsevanema kirjalikul nõusolekul.

Kui koolis rakendatud uuringud ei ole andnud tulemusi, siis kutsutakse kokku järjekordne ümarlaud, kuhu kuuluvad HEVko, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, õpiabirühma õpetaja, klassijuhataja, lapsevanem.

Ümarlaua väljundiks on määratleda ära õpilase edasine suunamine uuringuteks ning jagada ülesanded inimeste vahel.

Võnnu Keskkoolis HEV-õpilastega töötavad õpetajad ja tugispetsialistid ning nende ülesanded

Klassijuhataja on keskne isik õpilase toetamisel ja õpilase kohta käiva info valdamisel.

Klassijuhataja ülesanded seoses HEV-õpilasega on:

- ✓ erinevate meetoditega kogub infot HEV-õpilase huvidest ja motivatsioonist, õppetegevusest, õpioskustest, tunnetustegevusest, enesetunnetusest, suhtlemisest ja käitumisest koolis;
- ✓ teeb kokkuvõtte õpilase õpitegevuse ja käitumise tugevustest ja vajakajäämistest;
- ✓ on järjepidevas suhtlemises õpilasega, et mõista ja kuulata tema arvamusi ning selle kaudu kujundada õpilase enesetunnetust;
- ✓ teeb koostööd aineõpetajatega, et olla informeeritud HEV-õpilase arengust ja võimalusel nõustada aineõpetajat (vajadusel saab abi tugispetsialistidelt);
- ✓ teeb koostööd lapsevanemaga: annab ülevaate lapse õpitegevusest, õpivajadustest, nõustab õpetuse ja kasvatusel valdkonnas (vajadusel saab abi tugispetsialistidelt);
- ✓ kannab HEV-õpilase arengu vaatluse tulemusel õpilase individuaalsuse kaardile (vähemalt üks kord aastas);
- ✓ täidab IVK I tasandi osa;
- ✓ viib läbi arenguveestlused lapsevanema ja õpilasega IÕK alusel, kuhu kirjutab ka lapsevanema ja õpilase arvamuse ning vestluse toimumise kuupäeva (lapsevanema ja lapse allkiri võetakse arenguveestluse protokollile, kus on märge selle kohta, et on IVK-s olev teave on läbi arutatud ning sealsete ettepanekutega nõustatud);
- ✓ teavitab HEV-õppe koordineerijat (esildis) õpilasele tugisüsteemide vajaduse määramisest.

Aineõpetaja ülesanded:

- ✓ märgates õpilase hariduslikke erivajadusi, teavitab sellest klassijuhatajat;
- ✓ korraldab klassis HEV-õpilase õppetegevuse, kohandab õppesisu, õppematerjale ning õpikeskkonda;
- ✓ selgitab välja HEV-õpilase õpitegevuse tugevused ja vajakajäämised oma aine õpitulemuste omandamisel;
- ✓ annab infot õpilase õpitulemuste ja oskuste saavutamise kohta klassijuhatajale õpilase IVK täitmiseks;
- ✓ osaleb konkreetsete ettepanekutega HEV-õpilase õppe korralduse ümarlauas;
- ✓ koostöös eripedagoogiga koostab vajadusel IÕK oma aines ja õpetaja töökava HEV-õpilase õpetamiseks;
- ✓ teavitab õppealajuhatajat vajadusest määrata õpilasele kohustuslik konsultatsioon õppeaines.

Eripedagoogi ülesanded:

- ✓ selgitab välja HEV-õpilase õppimise erisused ning läbivad probleemid õpilase õpetamisel;
- ✓ kirjutab IVK-sse eripedagoogilise uuringu tulemused ja soovitusel ning õpiabitunni rakendamise tulemused;
- ✓ koostab õpilasele IÕK õpiabirühmas ja õpetaja töökava;
- ✓ suhtleb järjepidevalt aineõpetajaga, kelle tunni ajal toimub õpiabirühma tund;
- ✓ korraldab ja viib läbi õpiabitunde;
- ✓ osaleb konkreetsete ettepanekutega HEV-õpilase õppe korralduse ümarlauas;

- ✓ nõustab aineõpetajaid HEV-õpilase õpetamisel ja IÕK koostamisel.

Sotsiaalpedagoog

- ✓ selgitab välja õpilaste põhjuseta puudumised ja lebib kokku lapsevanemaga vestluste ajad;
- ✓ osaleb konkreetsete ettepanekutega HEV-õpilase õppe korralduse ümarlauas;
- ✓ abistab peresid eluga toimetulekul esile kerkinud probleemide lahendamisel, sh aitab kokku leppida arsti (psühhiaatri) juurde mineku aegu;
- ✓ nõustab õpilast, õpetajat ja lapsevanemat;
- ✓ arendab õpilaste suhtlemisoskust, aitab korrigeerida nende enesehinnangut, toetab õpilast tema eneseteadvuse kujundamisel;
- ✓ aitab õpilasel kriisisituatsioonidest välja tulla;
- ✓ teeb koostööd koolis ja väljaspool kooli;
- ✓ kirjutab IVK-sse õpilase sotsiaal-pedagoogilise uuringu tulemused ja soovitused.

Logopeed

- ✓ hindab HEV-õpilase kõne arengut ja otsustab logopeedilise abi vajalikkuse;
- ✓ tegeleb õpilase kõne arendamisega;
- ✓ koostab IÕK ja õpetaja töökava kõnearenduse tundide läbiviimiseks;
- ✓ kirjutab IVK-sse logopeedilise uuringu tulemused ja soovituse ning kõnearenduse õpiabitundide tulemuslikkuse;
- ✓ osaleb konkreetsete ettepanekutega HEV-õpilase õppe korralduse ümarlauas.

Huvijuht

- ✓ suunab andekat õpilast kooli õpilasesinduse tegevuses, ülekoooliliste ürituste korraldamises jne.

Tugimeeskonda kuuluvad eripedagoog, õpiabirühma õpetaja, sotsiaalpedagoog, HEV-õpilase õppe koordineerija. Tugimeeskond tuleb kokku vähemalt kord kahe nädala jooksul ja koondab info HEV-õpilaste arengu kohta. Koosolekul hinnatakse olukorda ja tehakse esialgne otsus ümarlaua kokkukutsumise, täiendavate uuringute vajaduse ja lapsevanemaga nõupidamise kohta. Komisjoni liikmed jagavad omavahel ülesandeid ja teevad kokkuvõtte tegevuse tulemuste kohta.

Õppekorralduslikud meetmed HEV-õpilaste toetamiseks:

- ✓ Pikapäevarühma tunnid (1.-5. klass)
- ✓ Konsultatsioonid
- ✓ Individuaalne õpetus vastavalt võimalustele (jooksva korralduse tulemusena õpetaja ja õpilase kokkuleppel)
- ✓ Kohustuslikud konsultatsioonid, kus aineõpetaja määratleb vajaduse
- ✓ Klassijuhatajatunnid õpilaste probleemide ennetamiseks või lahendamiseks. Toimub sotsiaalsete- ja õpioskuste arendamine.

Tugiteenused:

- ✓ Põhikooliosas õpiabirühm ajutiste õpiraskustega õpilastele, nii et õpiabirühma tund toimub ainetunniga samaaegselt.
- ✓ Kõnearenduslik õpiabirühm (1.-3. klassi õpilased).
- ✓ Usaldusisik (klassijuhataja või sotsiaalpedagoog või õpiabirühma õpetaja).
- ✓ Tugiteenused nõustamiskeskustest (väljaspool kooli).
- ✓ Väikeklass.
- ✓ Eriklass.

Andekate õpilaste toetamine:

Õpilastele võimaluste pakkumine õppetunnis:

- ✓ lisatöö ainetunnis;
- ✓ lisakirjanduse lugemine;
- ✓ tasemerühm;
- ✓ täiendavate uurimistööde tegemine.

Õpilastele õppetunniväliste arenguvõimaluste pakkumine:

- ✓ õpilaste ettevalmistamine olümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks;
- ✓ TÜ Teaduskoolis õppimine;
- ✓ tegutsemine kooli õpilasesinduses;
- ✓ kooliajalehe väljaandmine;
- ✓ kooliürituste korraldamine (sh praktilise lõputööna);
- ✓ esinemine kooliüritustel;
- ✓ õpilaste tunnustamine.

Karjääriteenuste korraldus

Eesmärgid

Karjääriõppe eesmärk

1. kujundada õpilastes valmisolekut tööjõuturul rakendatavuse saavutamiseks
2. arendada iseseisvat otsustusvõimet
3. tutvustada erinevate elurollide täitmist
4. anda valmisolek elukestvaks õppeks.

Õpetus keskendub õpilase isiksuseomaduste teadvustamisele ning iseenda karjäärivalikutega seostamisele. Õpetuse planeerimisel lähtutakse kooli õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest tulemustest ning toetatakse loimimist teiste õppeainete ja läbivate teemadega.

Kooli karjäärikoordinaator, klassijuhatajad ja aineõpetajad aitavad õpilasel jõuda selgusele oma huvides ja võimetes, mis tagab õpilase valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

Karjääriinfot jagab ja nõustamist korraldab koolis karjäärikoordinaator.

Karjääriõpetuse valikaine taotleb, et õpilane:

- teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad saavutada adekvaatse enesehinnangu;
- arendab eneseanalüüsi oskust;
- arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- arendab soovi ja oskust endale eesmärke seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda; oskab koostada isiklikku karjääriplaani;
- kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks;
- tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, tööseadusandlust ning kohalikku majanduskeskkonda.

Karjääriõppe korralduse terviklikkuse ja kvaliteedi tagamiseks käsitletakse teemasid integreeritult ühe õppeaasta 9. klassis (1 tund nädalas).

Läbiva teemana kajastatakse kõikides õppeainetes. Lisaks toimub karjääriõppe loimimine tunniväliste sündmuste ja tegevustega: klassijuhatajatunnid ja arenguestlused, infopäevad,

karjääripäevad, kooli huviringid, loovtööd (teater, muusika, kunst), temaatilised uurimistööd, erinevad projektid, ainepäevad, vilistlaste esinemised, ettevõtete ja järgmise taseme õppeasutuste külastamine ja õppekäigud jne. Individuaalse nõustamise teenust osutavad õpilastele karjäärikoordinaator, Töötukassa infospetsialistid, aineõpetajad, klassijuhatajad.

Õpetajate koostöö planeerimise põhimõtted

Kool teeb koostööd Kastre vallavalitsuse, teiste valla haridusasutuste õpetajate ja organisatsioonidega õpilasvõistluste, sündmuste läbiviimiseks ning valla haridusvõrgu arengukava elluviimiseks. Võnnu Keskkool on usaldusväärne partner õpilaste vanematele, kogukonnale, haridusasutustele, kooli pidajale ning teistele Eesti ja rahvusvahelistele koostööorganisatsioonidele.

Võnnu Keskkoolis moodustatakse erinevaid töögrupe vastavalt vajadusele (ainevaldkonnapõhised erinevad projektid, õppe- ja kasvatustööga seotud üritused jne). Ainemeeskonna töö eesmärk on õppetöö, meetoodiliste ja kasvatuslike tegevuste läbiviimine ning arendustegevuse teostamine.

Ainemeeskonna ülesanded:

- Ainekavade koostamine ja uuendamine vastavalt põhikooli riikliku õppekavaga.
- Õppetöö hindamine ja analüüs antud ainevaldkonnas.
- Ainevaldkonna klassivälise töö planeerimine ja läbiviimine koostöös huvijuhiga.
- Õppenõukogu töö ettevalmistamisele kaasaaitamine.
- Kooli juhtkonna informeerimine ainemeeskonna tööst.

Ainevaldkonna meeskonna tööd koordineerib ainemeeskonna juht. Ainekavade arendamisest võtavad osa kõik aineõpetajad ja töö eest vastutavad meeskondade juhid.

Õpetaja tööd ja õpetajate koostööd planeeritakse lähtudes kooli arengu- ja õppekava eesmärkidest, ühistöökavast ja kehtivatest õigusaktidest. Kooli töötajad moodustavad meeskonna, kes ühiselt arutab kõiki õppe- ja kasvatustöö küsimusi lähtuvalt õppeaasta ja kooli arengukavas kokku lepitud eesmärkidest. Igal kooli töötajal on võimalik osaleda kooli arengut puudutavate teemade püstitamises, arutelus ja otsuste langetamises. Iganädalaselt toimub õpetajate ühiskoostöötund selleks kokku lepitud ajal. Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- ja kasvatustöö teemaga.

Õpetajad teevad koostööd:

- ainevaldkondliku töö planeerimisel – meetoodika arendamisel, õppematerjalide loomisel ja hankimisel, ainekava koostamisel ja selle täitmisel, õppekorralduse täpsustamisel, sündmuste korraldamisel jne;
- õppe- ja kasvatustööd toetavate sündmuste ühistööplaani koostamisel, kus lepatakse kokku õpilasürituste ajakava, mida täiendatakse jooksvalt ja vaadatakse üle vastavalt vajadusele;
- jagades omavahel kogemusi, teadmisi ja oskusi.

Õpetajad loovad ainevaldkonniti ainekavad, milles täpsustatakse õppeaine eesmärgid, õpiväljundid, hindamismeetodid ja -kriteeriumid, sisu, õppemeetodid, õppematerjalid jms. Ainekavad on kooli õppekava lisa.

Õpetajate töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja koostab töökava Võnnu Keskkooli õppekava ainekavade alusel lähtudes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ olevates ainekavades sätestatud põhimõtetest õppe- ja kasvatusgevuse kavandamisele ja korraldamisele. Tööplaani koostamisele eelneb õpetaja eneseanalüüs.

Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas toob õpetaja esile õppe sisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus.

Töökava on tegevuskava, mis kajastab:

- õppe eesmäärke,
- õpitulemusi ja nende saavutamist,
- ajakasutust,
- õppe sisu (teemad, põhimõisted),
- teadmiste kontrollimise aeg ja moodus.

Õpetaja töökava koostatakse põhikoolis trimestrite kaupa.

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Muudatuste tegemise alused

- Muudatused Haridus- ja Teadusministeeriumi seadusandlikes aktides.
- Uued tendentsid ühiskonnas ja teaduses.
- Ainekava realiseerimise analüüs aasta jooksul.
  - Sisehindamine

Muudatuste protseduur

- 1) Tutvumine dokumentidega, ettekirjutustega, analüüs ainekava realiseerimisest aasta jooksul.
- 2) Kirjalikud ettepanekud muudatuste vajalikkuse ja sisu kohta.
- 3) Töö õppekava uuendamise eesmärgil.
- 4) Uuendusettepanekute kooskõlastamine ja sisseviimine õppealajuhataja poolt.
- 5) Uuendatud põhimõtetega tutvumine õppenõukogus.
- 6) Kinnitab õppenõukogu.
- 7) Kinnitab õpilasesindus.
- 8) Hoolekogus kinnitamine.
- 9) Kinnitamine direktori poolt.
- 10) Käskkirja väljaandmine õppekava lõppvariandi kohta.